

EVANJELIZAČNÉ INICIATÍVY OTCA FRANTIŠKA BLACHNICKÉHO

V polovici 70. rokov sa otec Blachnicki začal zaoberať evanjelizačným dielom v Cirkvi. Podnetom bola biskupská synoda o evanjelizácii v r. 1974, ako aj Posynodálna Adhortácia Pavla VI. **Evangelium nuntiandi** (O ohlasovaní evanjelia). Ďalším signálom na úvahu o evanjelizácii bol spoločenský prieskum, ktorý spozoroval problém laicizácie v Poľsku. Bolo potrebné urobiť niečo pastoračne, aby bol tento problém zastavený. Aj stretnutia s predstaviteľmi zahraničných evanjelizačných hnutí (napr. s hnutím Agapé alebo Mládež s Misiou) mu ukázali nové metódy evanjelizácie. Samozrejme i rozhovory s farármi či vlastné poznatky získané v práci v HSŽ mu ukázali, že je potrebná evanjelizačná iniciatíva.

V roku 1976 bol **pojmem evanjelizácia** v katolíckej terminológii veľmi málo používaný, preto sa otec Blachnicki snažil doviesť závery adhortácie Pavla VI. do činnosti hnutia. Sústredil sa na tých, ktorí ešte nepočuli dobrú novinu, aj na tých, ktorí boli už vedení k osobnej viere v Krista. Spozoroval tri kategórie ľudí, ktorí vyžadujú evanjelizáciu. Prvá skupina – to sú ľudia síce pokrstení, ale vieru nepraktizujúci a potrebujúci obrátenie. Druhá skupina – praktizujúci kresťania, ktorí sa s Ježišom nestretli osobne. Tretia skupina – veriaci ľudia, ktorí túžia prehĺbiť si vieru.

V rokoch 1976 – 1978 kladol otec František vo formácii HSŽ dôraz na evanjelizačný rozmer. Určil smery ad intra (dovnútra) a ad extra (navonok).

Evanjelizácia ad intra – to bol nový spôsob oživenia účastníkov a členov hnutia cez osobnú alebo spoločnú evanjelizáciu smerom k cieľu, ktorým je prijatie Pána Ježiša ako osobného Pána a Spasiteľa. Aj formácia animátorov bola vedená týmto smerom. Otec zdôrazňoval potrebu osobného svedectva viery kresťanského života. Preto do formácie počas duchovných cvičení Oázy nového života I. stupňa zaviedol evanjelizačnú výpravu. Aj ôsma smerovka nového človeka sa stala vyjadrením zmyslu a významu kresťanského svedectva.

Evanjelizácia ad extra – to je akákoľvek činnosť hnutia vedúca k tomu, aby si čím viac ľudí aj z prostredia mimo oázy prehĺbilo vieru v Krista. Preto sa zakladateľ Oázy snažil vovádzať nové evanjelizačné metódy do praxe Katolíckej cirkvi. Všeobecne boli pastoračne prijímané. Prejavom toho boli aj farské evanjelizačné duchovné cvičenia, ktorých cieľom bolo ukázať farníkom štyri základné evanjelizačné pravdy, čo bolo východiskom pre vstup do malých formačných skupín HSŽ. Tento nový typ evanjelizácie bol veľmi plodný.

Novinkou evanjelizačných rekolekcií bola **výzva na prijatie ohlasovaných právd**. Duchovnú obnovu viedol kňaz s laickými spolupracovníkmi. Členovia už majú skúsenosť obrátenia, a preto sa s ostatnými poslucháčmi môžu deliť vo **forme osobného svedectva**. Na každom stretnutí bola evanjelizačná kázeň, v ktorej bola výzva prijať Krista a ďalej pokračovať vo formácii malých skupín. **Vzniknuté malé skupiny sa stali duchovným plodom evanjelizačných rekolekcií**. Tieto skupiny sa potom neskôr stali cez ďalšiu formáciu pokračovateľmi evanjelizácie vo farnosti. Takto bola zabezpečená permanentná evanjelizačná práca. Členovia evanjelizačnej skupiny sa pripravovali na špeciálnych duchovných rekolekciách ORAE – Oázové rekolekcie animátorov evanjelizácie. Dôraz sa kladol na modlitbu, ku ktorej bolo pozývané čo najväčšie množstvo ľudí.

Spočiatku boli aj **problémy zo strany niektorých kňazov**, ktorí boli presvedčení o tom že Blachnicki bol príliš novátorský a príliš sa nechal inšpirovať skúsenosťami protestantských spoločenstiev. Ale nakoniec hierarchia s evanjelizačnými metódami otca Františka súhlasila. V roku 1978 na kongregácii zodpovedných bolo hnutie prestavené ako **evanjelizačné hnutie**. Dokument Pavla VI. **Evangelii nuntiandi** bol prijatý ako **programový dokument Hnutia**.

Evanjelizačný smer priniesol ovocie – **veľmi veľké množstvo ľudí na oázach a veľký zápal laických animátorov Oázy**.

Ďalšou inšpiráciou pre otca Františka bol **pontifikát Jána Pavla II.** a aj výzva kardinála Wyszyńskiego zápasíť o záchranu národa. Blachnicki vytvoril plán Ad Christum Redemptorem. Bol to plán Veľkej evanjelizácie. Inšpirácie čerpal z USA, kde bola evanjelizačná kampaň s cieľom prísť ku každému človekovi s dobrou novinou o Kristovi.

Heslo tohto plánu vybral podľa encykliky Jána Pavla II. Redemptor hominis. Podnetom bol aj evanjelizačný dynamizmus pápeža v deň voľby do úradu cez zvolanie: „Otvorte dvere Kristovi.“

Trojročný plán mal tri časti. Prvá etapa bola zameraná na modlitbu v rámci Oázy modlitby. Heslom bolo zvolanie: „Nech zostúpi tvoj Duch a obnoví tvárnosť tejto zeme.“ **Druhá etapa** mala motto: „Otvorte dvere Kristovi.“ Bola to evanjelizačná etapa. Prebiehala v každej poľskej farnosti. Bola novinkou, keď napríklad aktívni boli laici alebo základom evanjelizačných akcií bol evanjelizačný film Ježiš. Spomínaný film bol darom od amerického hnutia Agapé. **Tretia etapa** bola etapou obnovy a morálneho oslobodenia spojená so šírením idey KOČ. Otec nadviazal na činnosť z 50. rokov, keď pôsobila Kruciáta striezlivosti. V tejto fáze boli ľudia povzbudení, aby sa otvorili pre dar vnútornej slobody.

Neskôr otec vytvoril prehĺbený program **Pravda – Kríž – Oslobodenie**. Povolal centrálnu diakoniú evanjelizácie. Diakonia mala bdieť nad realizáciou plánu Ad Christum Redemptorem. Misijná dynamika bola odpoveďou na proces odkresťančovania. Okrem centrálnej diakonie vznikli aj oblastné a farské diakonie evanjelizácie, aby bol ľahšie uskutočňovaný plán Ad Christum Redemptorem.

Pre ľahšie šírenie dobrej noviny boli **publikované aj rôzne materiály**, napr. časopisy a knihy Svätého písma.

Evanjelizačný Program Ad Christum Redemptorem bol **duchovným predvojom pripravovaného hnutia Solidarita**, ktorej cieľom bolo spoločenské oslobodenie národa spod komunistického útlaku. Duchovno-morálna revolúcia Solidarita mala priniesť obrodu národa. Blachnicki povzbudzoval ľudí, aby vznikali evanjelizačné a formačné skupiny v prostredí práce. Bolo potrebné zmeniť aj svet práce. Otec dokonca zorganizoval evanjelizačné rekolekcie pre lodiarov a námorníkov. Hnutie Solidarita sa rozbehlo práve v tomto prostredí.

Otec František cítil evanjelizačnú zodpovednosť aj za kresťanov zo susedných krajín (Slovensko, Česko, východné Nemecko) a pozýval ich na oázy do Kroscienka nad Dunajcom.

Jeho **evanjelizačné aktivity** boli aj vo Veľkej Británii, juhoamerickej Bolívii alebo v Nemecku, kde v rokoch 1982 – 1987 vybuďoval medzinárodné centrum evanjelizácie Svetlo-Život.

Zavedenie vojenského stavu v krajine znemožnilo, aby otec zrealizoval projekt Ad Christum Redemptorem. Zameral sa preto na formáciu animátorov evanjelizácie – laických lídrov, ktorí sa stali hlavnými nositeľmi budovania Cirkvi ako živého spoločenstva.

V evanjelizačnom diele otca Františka bol podstatný **ekumenický rozmer**. Pomáhali mu napríklad priatelia z protestantského hnutia Agapé.

V programe Ad Christum Redemptorem bolo cítiť **evanjelizačný maximalizmus** otca Blachnického. Otec František dal toho všetko. Je pre nás príkladom.

Preklad a spracovanie: Jozef Heske
Úprava: Martina Tomečková

Zdroj: ks. Adam Wodarczyk. Sluga Bozy ks. Franciszek Blachnicki prekursorom nowej ewangelizacji w Polsce. In: *Plan Ad Christum Redemptorem II. Wezwani do nowej ewangelizacji*. Katowice: Diakonia Ruchu Swiatlo-Zycie, 2013, s. 11 – 28